

MARIO
LEVİ

Gördüklerimiz Göremediklerimiz (6)

Geçtiğimiz sohbeti tam da Madam Agavni'nin Baylan'dan dışarı çıktığı anlarda noktalamıştık. Herkes atabileceği adımları atıyordu. Kendisi ya da başkaları için. Yaşadığı zaman ya da mazinin bıraktıkları için...

Biz pastanede kalacaktık. Çevremizdeki ayrıntılar başka hikâyelere gebediydi.

İçeri girerken hemen sağınızda bulunan pastaneye çöreklerini görmüş müydünüz? İstanbul'da benzerleri çok azaldı artık. Daha çok bu tadı arayanların ve talep edenlerin yaşadığı semtlerdeki pastanelerde bulunabiliyorlar. Kurtuluş'ta mesela, ya da Yeşilköy'de... İçindeki o eşsiz sakız tadını hâlâ alabiliyorsunuz. Hiç kuşku yok ki bu pastanede, hani ne derler, malzemenin hakkını verdiğinden, biraz pahalı. Bakın, şu anda üç tane kalmış. İki büyük, bir küçük... Onların da ısrarlı alıcıları var. Biri de şimdi önlerinde duran Alber Bey. Bir zamanlar Bahçekapı taraflarında tıraş malzemeleri ticareti yapan Alber Bey... Artık yetmişlerin sonlarında... Kendisini ticaret yaptığı çevrede bile çok insan hatırlıyor. Ne de olsa aradan yıllar geçmiş. Çağa ayak uydurması mümkün müydü? Kullanıldıktan sonra atılan tıraş bıçakları iyice yaygınlaştıktan sonra jiletli makineleri, köpükler çıktıktan sonra da fırçaları kim alacaktı? Değişen günler elbette bazı mesleklerin sonunu getiriyordu. Parasını, işini kapattıktan sonra iyi değerlendirmeyi bildi Alber Bey. Evde de çok durmadı. Farklı yerlerdeki arkadaşlarını işyerlerinde ziyaret etti, uzun yürüyüşlere çıktı. Aslında hoş bir sohbeti var. Fransızcası sayesinde bir zamanlar Selection dergisini çok okurdu. Küçük boyutlu, içinde doğruluğu tartışılır ilginç yazıların, makalelerin bulunduğu bir dergiydi. Oradan edindiğiniz bilgilerle çevrenizde bayağı bilgili bir insan olduğunuz izlenimini rahatlıkla uyandırabilirdiniz. Şimdilerde yayınlanmaya devam ediyor mu, bilmiyorum. Bildiğim Alber Bey'in bu çöreği çok sevdiği ve Suadiye'deki evinden buraya sadece bu çörek için geldiği. Kendisine bir keresinde bu çöreği neden bu kadar çok sevdiğini sormuştum. Hafiften bir keder yayılmıştı yüzüne. Elini boş ver dercesine sallayarak cevap vermişti. "Eski ve uzun hikâye... Gençken yalnız bir çocuktum. Kendi kendime yeni tatlar bulup hayatımı güzelleştirmeye çalışırdım"

İşte o gün öğrenmişim bu çöreği beyaz peynirle beraber yemeyi de sevdiğini. Tuhaf mı geldi? Bilmem. Hatırına bir keresinde ben de bu tadı denedim ve çok sevdim. Hatta daha fazlasını söyleyeyim, o günden sonra böylesi bende de bir alışkanlık haline aldı. Tabii yanında çayı da ihmal etmeyin. Bana sorarsanız bergamot kokulu çay en iyisi ama karar tabii ki sizin. O gün Alber Bey'e bu tercihinin sebebini sormak istemedim.

Öğretmen ve öğrenciler, Ridvan Paşa Köşkü'nün önünde

1963 yılında mezun olan öğrenciler, öğretmenleriyle beraber mezuniyet fotoğrafı çekilirken

1943 yılında öğrenciler lisenin bahçesindeki ağaçlardan dut toplarken

Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğu Prof. Jale İnan, eşi Prof. Mustafa İnan ile birlikte

1930'lu yıllar, öğrenciler kütüphanede ders çalışıyor

Yüz yıllık eğitim macerası

Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği'nin 23 kurucu üyesinden hayatta kalan Mutlu Uzun

● Erhan DEMİRTAŞ

C umhuriyet kurulmadan önce kız çocuklarına eğitim vermek için 1916'da açılan ve Türkiye'deki birkaç okuldan biri olan Erenköy Kız Lisesi bu yıl 100. yaşını kutluyor. Hem İs-

İLKLERE İMZA ATILAR

Erenköy Kız Lisesi'nden mezun olan öğrenciler bazı alanlarda Türkiye'de ilk kadın olma özelliğini taşıyor. 1928 yılında mezun olan Belkis Derman Türkiye'de ilk kadın eczacı, Türkiye'nin ve dünyanın ilk kadın Yaratıcı İyisi Melahat Duran, ilk kadın

Çöreklerin önünde duran adam böyle bir adam işte... Eski alışkanlık, yine gömleğini, ce- ketini giymiş, kravatını takmış. Gören bir davete ya da iş görüşmesine gidiyor sanır. Bu sefer ona görünmeyeceğim. Siz de yanımda durun, görün- meyin. Tezgâhın ardındaki adamın kendisini ta- nımasından hoşnut... Belki de buna ihtiyacı var. Hâlâ birileri tarafından önemsendiğini görmek, hissetmek için... Beyaz peyniri nereden alacak? Çarşı'da o kadar çok seçeneği var ki... Kasanın önünde çöreğin fiyatını sorduğunda aldığı cev- aba gösterdiği tepki de kendisini fark ettirme ihti- yacının bir tezahürü olabilir.

"Ne yaptınız yahu, altın mı bul!"

Kasadaki kız gülümsüyor. Onun bu lafla- rı etmeden rahat edemeyeceğini biliyor çün- kü. Benzer bir tepkiyi bir ay kadar önce verdiği- ni de biliyor. Alber Bey parasını özenle koyduğu cüzdanından dikkatlice çıkarıyor. Asla kredi kar- tı kullanmıyor. Cep telefonu kullanabiliyor oluşu- na bile şaşıyor. Kızı mecbur etmese ve artık çok eski bulduğu telefonunu vermeseydi hayatına eski usul devam edecekti. Ama ona bir gün so- kakta kaybolabileceğini ve bulunamayabileceği- ni söylemesi etkisini göstermişti.

Tezgâhın biraz ilerisinde çikolatalı pasta var. Bu pasta da damak zevkime en uygun çikolatalı pastalar arasında. Fazla kremalı olanları pek se- vemedim. Birkaç adım daha atabiliriz. Bahçeye geçmeye ne dersiniz? Hava biraz serin. Bu yüz- den de şimdilik sadece tek masada sırtı bize dö- nük bir kadın oturuyor. Onun kim olduğunu bi- liyor musunuz? Ben biliyorum. Haydi gelin, kim olduğunu daha iyi görün.

Yangından kurtarılan avize parçası

YANGINDAN SONRA...

Erenköy Kız Lisesi'nin 1944 yılı mezunlarından ve Türkiye'nin ilk kadın doktorlarından Mutlu Urcun, anılarında o geceyi şöyle anlatıyor: "22 Şubat gecesi çıkan yangından haber alır almaz hemen okula koştum. Yangın kalıntılarının arasında büyük üzüntüyle gezindim. Köşkün gösterişli avizelerinden bir parça buldum."

Yangının çıktığı gün Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği'ni kurma kararını aldıklarını anlatan Urcun, 22 arkadaşıyla beraber 71 yıllık derneğin temellerini atar. Amerika'da emekli doktor olarak yaşamını sürdüren Mutlu Urcun, yangında bulduğu avize parçasını bugüne kadar hep başucunda sakladı. Yangından kurtarılan avize parçası şu günlerde Erenköy Kız Lisesi Derneği'nde saklanıyor.

Dr. Mutlu Urcun, 2011 yılında düzenlenen mezunlar gecesinde yaptığı konuşmada Erenköy Kız Lisesi'ni şöyle anlatıyor: "Yüz yıl dile kolay... Bu okul Meral, Melda, Mutlu biz üç kardeşeye eğitim verdi. 1934-1944 yılları arasındaki bu eğitimle bizi hayata hazırladı. Ben doktor, diğerleri de avukat oldu. Erenköy Kız Lisesi bize anneliği, hayat mücadelesini öğretti. Aldığımız diploma, zorlukların kapılarını açan anahtar oldu. Ben 13 yaşında beş gün beş gece sadece Melda abımla, trenle Sankamış'tan İstanbul'a gelmişim. Sırf Erenköy Kız Lisesi'nde okumayabilmek için."

Kadıköy'ün en köklü eğitim kurumlarından Erenköy Kız Lisesi'nin bu yıl 100. yılı kutlanacak. Bir asırlık tarihi gelecek kuşaklara aktarmak isteyen Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği, okulun tarihinin anlatıldığı belgesel kitap çalışması yürütüyor

TARİHİ BİR YAPI

Göztepe Ömerpaşa Sokağı'ndaki Şeh- remini Ridvan Paşa'nın köşkü, paşanın bir cinayet sonucu öldürülmesiyle Mebeyinci Faik Bey'e satılır. Köşkü 7500 altına Faik Bey'den alan Maarif Nezareti 1911'de Kız Numune Mektebi'ni açar. Okul 1916'dan itibaren Erenköy İnas Sultanisi adıyla yani kız lisesi adıyla hizmet verir. Okulun ya- takhane binası olan Topçu Reisi Hacı Hü- seyin Paşa Köşkü de Maarif Vekilliği tara- fından son sahibi 5. Murad'ın kızlarından Hatice Sultan'dan satın alınarak okulun ya- tılı kısmına eklenir. Okul 1945 yılında çıkan yangın sonrasında eğitime bir süre ara verir. 1955'te şimdiki binasında eğitime başlar. 1990'dan sonra okula yatılı öğrenci alınmaz. Tarihi Ridvan Paşa Köşkü de İtalyan mima- risi örneklerindendi. Duvarları, boy aynaları, salonları, heykelleri ile ünlü olan bu köşkün tavanları nakışlı avizelerle süslüydü.

100. YIL İÇİN BELGESEL

Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği üyeleri, okullarının 100. yılı için önemli bir projeyi hayata geçirmeye hazırlanıyor. Mal- tepe Üniversitesi İletişim Fakültesi ile bir- likte yürütülen çalışma ile Erenköy Kız Li- sesi'nin bir asırlık tarihini kitaplaştıracak. Tarihi fotoğraflar, eski mezunların anıları ve röportajların da yer alacağı bu çalışmanın adı ise "100 Yüze" olarak belirlendi. Belgele- me amaçlı çalışmalar, mezunlarla sözlü tarih

"KINALI YAPINCAK" İLE EVLENDİ

"Yaprak Dökümü", "Çalıkluşu" gibi romanların yazarı Reşat Nuri Güntekin, 1920'lerde Erenköy Kız Lisesi'nde edebiyat dersleri veriyordu. Güntekin 1927 yılında Erenköy Kız Lisesi'nden yeni mezun olan öğrencisi Hadiye Hanım ile evlenir. Meral Urcun, "Derste öğrencisi Hadiye Hanım'a 'kinalı yapınca' diye anlatıyor.

yöntemi kullanılarak yapılan niteliksel araş- tırma çalışması yanında Erenköy Kız Anado- lu Lisesi'nin eğitim-öğretimle ilgili arşivinde geçmiş 100 yıldan izlenimler verecek dokü- man ve fotoğrafların tespit edilmesini kapsı- yor. Çalışma hakkında bilgi veren Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği Başkan Yar- dımcısı Nesibe Kal, bu çalışmayla gelecek kuşaklar için bir belge bırakmak istedikleri- ni söyledi. Belgesel çalışmalarını için 24 Ni- san'da okul bahçesinde etkinlik düzenle- yecekleri bilgisini Paylaşan Kal, "24 Nisan Pazar günü okulumuzun bahçesinde bir sergi düzenleyeceğiz. Hem eski hem de yeni mezunlar ellerindeki fotoğrafları getirip bizimle paylaşacak. Kitap çalışmasına katkı sunmak isteyen mezunlarımız için de bir köşe ayıra- cağız ve isteyen herkes anılarını yazabilecek, fotoğraf paylaşabilecek" dedi. Kal, belge- sel projesine destek sunmak isteyen herkesin yardımlarını beklediklerini ifade etti.

HER YIL 44 ÖĞRENCİYE BURS

Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği her yıl lise ve üniversitede eğitim gören 44 kız öğrenciye burs veriyor. Derneğin çalış- malarını ve hedeflerini anlatan Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Gülay Şarлак, kız çocuklarının eğitim görmesinin önemli olduğunu vurguluyor. Dernek üyeleri- nin söyleyen Şarлак, " Kendi emeğimizle çocuklarımızın eğitim görmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Gezi ve kermes gibi etkin- likler düzenliyoruz. Bu etkinliklerden elde edilen gelirlerle de çocuklarımıza burs imkânı sağlıyoruz" dedi. Dernek, ortaöğretimde okuyan kız öğren- cilere 150 TL, üniversitede eği- tim gören kız öğrencilere de 200 TL burs veriyor. Başarılı ama ihtiyaç sahibi öğrenci- lerin eğitimlerinde daha da başarılı olması için emek harcadıklarını belirten Şarлак, şu an derneğe üye 400 mezunun olduğunu ama genç mezunların da dernek çalışmalarına katılmasını istiyor.

Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Gülay Şarлак (sağda) Başkan Yardımcısı Nesibe Kal

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

AYKURT NUHOĞLU

YAYIN KURULU

Onur TEMÜRLenk, Ayten GENÇ, Leyla ALP, Yonca Güneş YÜCEL

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Grafik - İnternet Editörü

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Sinem HAMARAT

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ulaş YILMAZ

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN, Mustafa SÜRMELE, Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN

Reklam: (216) 345 82 02 - (530) 176 66 97

Adres: Osmanpaşa Mahallesi Söğütözü Cad. Kaleli Sok. No: 7/2 A Blok Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60 - 338 61 33
Faks: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 01 07

Baskı için Haber Ajansı Bektas Matbaacılık Yayıncılık ve Tirkilik Hizmetleri Ticaret A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. Hisar Plaza No:11/A/21 Beşiktaş / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Sayfa 10

Erenköy Kız Lisesi 100 yaşında!

Lise eğitimine başlamasının 100. yılı olan Erenköy Kız Lisesi'nin bir asırlık tarihi "100 Yüze" adlı belgesel çalışması ile ölümsüzleşecek. Projeyi yürüten Erenköy Kız Lisesi Mezunları Derneği mensupları ile projenin detaylarını konuştuk • Sayfa 10'da

GazeteKadıköy

www.gazetekadikoy.com.tr

Yıl: 17 / Sayı: 834

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

15 - 21 NISAN 2016

DRY KADINCA
Size Özel

KAMPANYA

Günlük kıyafetlerde 10 parçası 80 TL

- ▶ Kuru Temizleme
- ▶ Online Sipariş
- ▶ Ücretsiz Servis
- ▶ Terzi ve Tadilat
- ▶ Leke Çıkarma
- ▶ Halı Yıkama
- ▶ Ütüleme
- ▶ Ambalajlama

Adres: Tanzimat Sok. No:24 Tunç Ok Apt. Caddebostan
Tel: (0216) 553 1777 Email: drykadinca@gmail.com

Son kamu arazileri de satılıyor!

Milli Emlak Müdürlüğü'ne ait olan

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Jale İnan Arşivi

JALBIO0700307